ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍

របាយការណ៍កិច្ចប្រជុំ
ក្រុមប្រឹក្សាបច្ចេកទេសអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ប្រចាំខែតុលា

១. **ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ៖** ថ្ងៃសុក្រ ១៣កើត ខែអស្សុជ ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣

២. **ទីកន្លែង៖** នៅអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ និងតាមប្រព័ន្ធអនឡាញ(Zoom)

៣. **ប្រធាន និងសមាសភាពចូលរួម ៖**

៣.១ ប្រធានអង្គប្រជុំ **ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ឈឹម ឃិនដារ៉េត** អគ្គលេខាធិការអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍។

៣.២ សមាសភាពចូលរួមមាន សមាជិក សមាជិកាថ្នាក់បច្ចេកទេសអន្តរក្រសួង ស្ថាប័ន រាជធានី ខេត្ត និងអង្គការពាក់ព័ន្ធ ដែលចូលរួមផ្ទាល់ចំនួន៣០រូប និងតាមប្រព័ន្ធអនឡាយចំនួន៣២រូប សរុបចំនួន៦២រូប។

៤. **របៀបវារៈ៖**

៤.១-មតិស្វាគមន៍ និងគោលបំណងនៃកិច្ចប្រជុំដោយ **ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ឈឹម ឃិនដារ៉េត** អគ្គលេខាធិការអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាបច្ចេកទេស។

៤.២-បទបង្ហាញស្តីពីៈ

- យុទ្ធវិធីក្នុងការធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍
- លទ្ធផលនៃការអនុវត្តនៃការបង្ការ និងធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍ តាមល្បាក់សេវា ក្រុមប្រឈមមុខខ្ពស់ បង្ហាញដោយ **លោកវេជ្ជបណ្ឌិត ជា ចាន់កុសលមុនី** ប្រធានផ្នែកធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍ នៃមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងមេរោគអេដស៍ សើស្បែក និងកាមរោគ ក្រសួងសុខាភិបាល ។

៤.៣- មតិបូកសរុប និងបិទកម្មវិធីដោយ **ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ឈឹម ឃិនដារ៉េត** អគ្គលេខាធិការ អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍។

៥. លទ្ធផល ៖

៥.១ ជាកិច្ចចាប់ផ្តើម **ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ឈឹម ឃិនដារ៉េត** អគ្គលេខាធិការ អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាបច្ចេកទេស បានទទួលការអនុញ្ញាតដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពី **ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី អៀង មូលី** ទទួលបន្ទុកដឹកនាំអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ បានដឹកនាំកិច្ចប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាបច្ចេកទេសប្រចាំខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣ របស់អាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍។

ដំណើរការនៃកិច្ចប្រជុំមាន៖

ឯកឧត្តមបណ្ឌិត អគ្គលេខាធិការ បានមានប្រសាសន៍ជូនអង្គប្រជុំឱ្យបានជ្រាបថា កិច្ចប្រជុំថ្ងៃនេះ បានផ្តោតលើ វឌ្ឍនភាព និងការប្រឈម ការធ្វើតេស្តឈាមរកមេរោគអេដស៍ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា។

៥.២ **លោកវេជ្ជបណ្ឌិត ជា ច័ន្ទកុសលមុនី** ប្រធានផ្នែកធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍ នៃមជ្ឈមណ្ឌលជាតិប្រយុទ្ធនឹងមេរោគអេដស៍ សើស្បែក និងកាមរោគ ក្រសួងសុខាភិបាល បានផ្តល់នូវរបាយការណ៍សមិទ្ធផលនៃការធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍ បានបង្ហាញពីយុទ្ធវិធី ក្នុងការធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍ រួមមាន៖

- ការធ្វើតេស្តនៅសេវាផ្តល់ប្រឹក្សា និងធ្វើតេស្តមេរោគអេដស៍ (VCCT) : សម្រាប់អតិថិជនដើរចូលខ្លួនឯង ឬអ្នកជំងឺដែលបញ្ជូនមកពីមណ្ឌលសុខភាព មន្ទីរពេទ្យ និងសហគមន៍ ដើម្បីធ្វើតេស្តបញ្ជាក់។
- ការធ្វើតេស្តនៅសេវាមន្ទីរពេទ្យ (HPITC) : សម្រាប់ធ្វើតេស្តដល់អ្នកជំងឺសម្រាកពេទ្យ ករណីតេស្តវិជ្ជមានត្រូវបញ្ជូនទៅទទួលលទ្ធផលនៅ VCCT។
- ការធ្វើតេស្តនៅសេវាមណ្ឌលសុខភាព : សម្រាប់ធ្វើតេស្តដល់អតិថិជនទូទៅ អ្នកជំងឺរបេង ស្ត្រីមានផ្ទៃពោះ និងដៃគូគាត់ករណីមានប្រតិកម្មត្រូវបញ្ជូនទៅធ្វើតេស្តបញ្ជាក់នៅសេវា VCCT ។
- ការធ្វើតេស្តនៅសេវាសហគន៍ (Community): សម្រាប់ធ្វើតេស្តដល់ក្រុមប្រឈមមុខខ្ពស់ ករណីមានប្រតិកម្មត្រូវបញ្ជូនទៅធ្វើតេស្តបញ្ជាក់នៅសេវា VCCT។
- ការធ្វើតេស្តនៅសេវាថែទាំ និងព្យាបាល (ART Service) សម្រាប់ដៃគូអ្នកជំងឺ។

- **លទ្ធផលការអនុវត្តការបង្ការ និងធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍ នៃក្រុមប្រជាជនគន្លឹះ**
  - អត្រាវិជ្ជមានមេរោគអេដស៍ តាមក្រុមប្រជាជនគន្លឹះ ដែលបានធ្វើតេស្តនៅសេវាសុខាភិបាលសាធារណៈឆ្នាំ២០២២មាន៖ ក្រុមស្ត្រីបម្រើនៅសេវាកម្សាន្តសប្បាយ (០,៧%) បុរសរួមភេទជាមួយបុរស (៣,៧%) និងក្រុមបំប្លែងភេទ (៦,០%)។ អត្រាវិជ្ជមានមេរោគអេដស៍រួមនៃក្រុមប្រជាជនគន្លឹះមិនមានការធ្លាក់ចុះទេ ដែលមានអត្រា ២,៣ % ក្នុងឆ្នាំ២០២១ ២,៦% (ឆ្នាំ២០២២) ២,២% (មករា-កញ្ញា ឆ្នាំ២០២៣)។

- អត្រាវិជ្ជមានមេរោគអេដស៍ តាមក្រុមប្រជាជនគន្លឹះ ដែលបានធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍ដោយខ្លួនឯងតាមសហគមន៍ ក្នុងឆ្នាំ២០២២មាន៖ ក្រុមបុរសរួមភេទនឹងបុរស (១០%) ក្រុមបំប្លែងភេទ (១៨%) ស្ត្រីបម្រើនៅសេវាកម្សាន្តសប្បាយ (៥%)។ ជារួមការតេស្តរកមេរោគអេដស៍ដោយខ្លួនឯង មានអត្រាប្រហាក់ប្រហែលគ្នាក្នុងឆ្នាំ២០២១ និងឆ្នាំ២០២២ ដែលមានអត្រា ១៣% (ឆ្នាំ២០២១) និង ១០%(ឆ្នាំ២០២២)។

- **មានកត្តាប្រឈមដើម្បីឱ្យការអនុវត្តសម្រេចបានជោគជ័យដូចជា៖**
  - ការគ្រប់គ្រងធ្វើតេស្តរកមេរោគអេដស៍នៅតាមវិស័យឯកជន នៅមានកម្រិត ជាពិសសការចែកចាយ(លក់) កញ្ចប់តេស្តរកមេរោគដោយខ្លួនឯង។
  - ការគ្រប់ដណ្តប់បទអន្តរាគមន៍នៅមានកំរិត ចំពោះក្រុមគោលដៅលាក់អត្តសញ្ញាណលាក់មុខ ក្រុមឯករាជ្យ ឬក្រុមធ្វើការចល័តពីហាងមួយទៅហាងមួយ ឬទីតាំងមួយទៅទីតាំងមួយ (កន្លែងដី ឃ្លាំងគេទុកចោល) ឬក្រុមគោលដៅ ពាក់ព័ន្ធគ្រឿងញៀន (ដូរលេខទូរស័ព្ទ) ឬទីកន្លែងប្រកបមុខរបរមិនជាក់លាក់ ឬការនាំដៃគូមកធ្វើតេស្ត។
- **មតិ យោបល់**

  បណ្តាញក្រុមបុរសស្រលាញ់បុរសមាន:
  - ស្ថានភាពមេរោគអេដស៍នៅតំបន់កោះពេជ្រ និងបឹងកក់មានការប្រែប្រួល។
  - ស្ថានភាពស្វែងរកដៃគូ តាមកម្មវិធីបុណ្យភូមិ មិនដូចមុនសម្រាប់TG (បញ្ហាសុវត្ថិភាពការធ្វើដំណើរត្រឡប់មកផ្ទះវិញ)។
  - ករណី HIV ថ្មីកើតលើមិត្តកក្តិចំនួន៣នាក់រយៈពេល៣ខែចុងក្រោយនេះ(ទៅទទួលសេវាPrEP) មិនប្រើស្រោម ទុកចិត្តដៃគូ ការបង្កកគ្រឿងស្រវឹងពីដៃគូ។
  - ករណី HIV ថ្មីកើតលើជនពិការភាពមានអាយុ ២២ឆ្នាំ ជាក្រុមអ្នកទទួលមិនមែនMSM
  - រដូវកាលនេះជារដូវកាលប្រើសេវា PrEP សម្រាប់ក្រុម MSM/TG ចាប់ពីខែ០៩ទៅកម្មវិធីបុណ្យភូមិ កម្មវិធីផ្សេងៗ ចេញវស្សា បុណ្យភ្ជុំបិណ្ឌ បុណ្យអុំទូក បុណ្យផ្សេងៗ។
  - TG កែភេទមិនប្រើប្រាស់ PrEP ការពារដោយពួកគាត់ប្រើអរម៉ូន ថ្នាំវីតាមីនច្រើន និងភ្ញៀវតម្រូវមិនឱ្យប្រើស្រោម ប្រើខេមសិច ផ្តល់លុយអោយច្រើន។
  - ក្រសួងធម្មការ និងសាសនាស្នើសុំអាជ្ញាធរជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ ពិចារណាលើការគាំទ្រក្នុងការផ្សព្វផ្សាយមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ តាមកម្មវិធីបុណ្យនានា។

ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ឈឹម យិនដារ៉េត បានធ្វើការបញ្ជាក់ថា តាមចំនួនប្រជាជន៨៣% នៃការឆ្លងមេរោគអេដស៍ថ្មី សរុបគឺស្ថិតក្នុងចំណោម ប្រជាជនគន្លឹះ បុរសរួមភេទជាមួយបុរស ស្ត្រីបំប្លែងភេទ អ្នកដែលប្រើប្រាស់និងចាក់ថ្នាំញៀន និងដៃគូផ្លូវភេទរបស់ពួកគេ។ សមិទ្ធិផលរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ត្រូវបានចាត់ទុកជា ៤

គំរូក្នុងការសម្រេចបានខ្ពស់បំផុតនូវអត្រាទទួលសេវាព្យាបាល និងអត្រាកាត់បន្ថយមេរោគមកកម្រិតទាបបំផុតក្នុងចំណោមអ្នកផ្ទុកមេរោគអេដស៍។

នាឱកាសនោះ **ឯកឧត្តមបណ្ឌិត** អគ្គលេខាធិការប្រធានអង្គប្រជុំបានបញ្ជាក់ថា នឹងទទួលយកសំណើនៅក្នុងកិច្ចប្រជុំដែលបានលើកឡើង និងលើកយកទៅចូលក្នុងកិច្ចប្រជុំពេញអង្គខាងមុខ ។ ឯកឧត្តមក៏បានបន្តថា ជាក់ស្តែងប្រទេសកម្ពុជាយើង នៅមានឧបសគ្គក្នុងការសម្រេចឱ្យបាននូវគោលដៅ៩៥ ទី១ ដែលនៅឆ្ងាយពីគោលដៅកំណត់ និងដែលទាមទារឱ្យយើងទាំងអស់គ្នាត្រូវបន្តរួមគ្នា រកវិធីសាស្ត្រប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពផ្សេងៗទៀត ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនេះ។

ចុងបញ្ចប់ **ឯកឧត្តមបណ្ឌិត** អគ្គលេខាធិការ ប្រធានអង្គប្រជុំក៏បានបន្ថែមថា ការងារប្រយុទ្ធនឹងមេរោគអេដស៍ នៅមានរយៈពេលយូរទៅមុខទៀត ដែលតម្រូវឱ្យយើងបន្តធ្វើការរួមគ្នា រវាងអ្នកធ្វើគោលនយោបាយ និងយុទ្ធសាស្ត្រ អ្នកផ្តល់សេវា និងអ្នករងផលប៉ះពាល់។ ម្យ៉ាងទៀតត្រូវពង្រឹងភាពជាម្ចាស់ ចាំបាច់ត្រូវមានការផ្លាស់ប្តូរ ដើម្បីពិនិត្យលទ្ធភាពបង្កើនការផ្តល់ថវិកាជាតិ ដោយឡែកដល់ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលរួមមានគណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍រាជធានី ខេត្ត គណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ក្រុង ស្រុក ខណ្ឌ និងគណៈកម្មាធិការប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ឃុំ សង្កាត់ ដើម្បីបង្កើនបទអន្តរាគមន៍ឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ឱ្យចំលើការងារជាអាទិភាព ពិសេសក្រុមប្រឈមមុខខ្ពស់ និងទីតាំងអាទិភាពដែលមានការចម្លងច្រើនដោយប្រើអន្តរាគមន៍ដែលមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ និងជាបណ្តើរៗជានាចីរភាព និងមានភាពធន់នៃប្រព័ន្ធជាតិឆ្លើយតបនឹងមេរោគអេដស៍ និងជំងឺអេដស៍ និងសូមជួយផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយពីការបង្ការការចម្លងមេរោគអេដស៍ ដល់គ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ជាពិសេសក្រុមយុវវ័យ។

សម្រាប់កិច្ចប្រជុំបន្ទាប់នឹងកំណត់យក នៅថ្ងៃសុក្រ ៥កើត ខែកត្តិក ឆ្នាំខាល ចត្វាស័ក ព.ស.២៥៦៦ ត្រូវនឹងថ្ងៃទី១៧ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០២៣ នៅអាគារជាតិប្រយុទ្ធនឹងជំងឺអេដស៍ និងតាមប្រព័ន្ធអនឡាយ(Zoom)៕

ថ្ងៃចន្ទ ១រោច ខែអស្សុជ ឆ្នាំថោះ បញ្ចស័ក ព.ស.២៥៦៧

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី៣០ ខែតុលា ឆ្នាំ២០២៣

បានពិនិត្យត្រឹមត្រូវ

ប្រធាននាយកដ្ឋានទាក់ទង និងចលនាប្រភពធនធាន

អ្នកធ្វើរបាយការណ៍

ប្រធានអង្គប្រជុំ

ហួន សៅវណ្ណ

ស៊ុំ ផល្លា

បណ្ឌិត **ឈឹម យិនដារ៉េត**